การมองเห็นของคอมพิวเตอร์

แบบฝึกหัดเขียนโปรแกรมชุดที่ 1:Enter the Image
แบบฝึกหัดนี้เป็นจำพวกเรียนรู้กลางอากาศ คือให้ทำไป เข้าใจไปเรื่อย ๆ เรียนรู้สิ่งใหม่ไป
ตามทาง เป็นทั้งแบบฝึกหัดและการสอนไปในตัว

ส่วนที่ 1 การอ่านไฟล์ข้อมูลภาพ

อ่านค่าความกว้างและความสูงของภาพ [ImageReading]
 จงเขียนโปรแกรมที่ทำการอ่านข้อมูลพื้นฐานของไฟล์รูปภาพ <u>Classical</u>
 <u>Building</u> ซึ่งเป็นภาพแบบเฉดเทา 8 บิต จากนั้นให้พิมพ์ความกว้างและความ สูงของภาพออกมาทางเทอร์มินอล [ที่มาของภาพ]

หมายเหตุ โดยปรกติ การใช้ System.out.print มันจะให้ผลลัพธ์ออกมาทาง เทอร์มินอลอยู่แล้ว เพียงแต่บางคนอาจจะยังไม่ทราบว่าเทอร์มินอลคืออะไร

ในเวลานี้ เราต้องทำความรู้จักกับไลบรารีในภาษาจาวาที่สำคัญทางด้านการอ่าน ภาพก่อน ซึ่งจะมีทั้งแบบที่เป็นไลบรารีมาตรฐานของภาษาจาวา คือมาพร้อมกับการติดตั้ง JDK ด้วยเสมอ และก็มีไลบรารีเสริมที่สามารถดาวน์โหลดมาติดตั้ง เช่น OpenCV ซึ่ง ไลบรารีเสริมที่มีชื่อเสียงอย่าง OpenCV นี้ มักจะมีความสามารถสูงกว่าไลบรารีมาตรฐาน ของภาษาจาวามาก อย่างไรก็ตาม มันก็มีความซับซ้อนที่สูงขึ้นมาด้วย

ในตอนต้นของการเรียนรู้ เราต้องการมุ่งเน้นที่ความเข้าใจเรื่องรูปภาพ และ หลักการทั่วไปในการประมวลผลภาพ ดังนั้นเราจะเรียนรู้จากไลบรารีมาตรฐานของภาษา จาวาซึ่งมีสองส่วนด้วยกันคือ javax.imageio และ java.awt.image

Follow Me: import คลาสสำคัญ

เริ่มแรกมา ให้สร้างไฟล์และคลาส ImageReading ขึ้นมา และให้ import คลาส สำคัญสี่ตัวดังนี้

import java.awt.image.BufferedImage; import java.io.File;

```
import java.io.IOException;
import javax.imageio.ImageIO;
```

เรื่องน่ารู้: คลาสพวกนั้นมีประโยชน์อะไร

เมื่อเราอ่านรูปภาพเข้ามา เราจะเก็บข้อมูลภาพไว้กับวัตถุชนิด BufferedImage ซึ่งตัว คลาส BufferedImage เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการจัดการข้อมูลภาพอย่างมี ประสิทธิภาพ ดังนั้นอันดับแรกเราจึงต้องเตรียมตัวแปรอ้างอิงวัตถุชนิดนี้ไว้

เนื่องจากกลไกการอ่านภาพ ก็ทำผ่านกลไกของไฟล์ เราจึงต้องอาศัยวัตถุชนิด File และสิ่งที่เป็นผลพวงตามมาก็คือ การพยายามเปิดไฟล์อาจจะนำไปสู่เหตุการณ์ผิดปรกติ IOException ทำให้เราต้องอ้างอิงถึงมันในการทำ try-catch

ท้ายที่สุดหลังจากเข้าถึงไฟล์แบบทั่วไปได้แล้ว เราต้องทำการอ่านไฟล์นั้น*ในฐานะไฟล์* รูปภาพ ซึ่งการอ่านไฟล์รูปภาพทำได้โดยเมธอดภายใน ImageIO และสิ่งที่คืนกลับมาก็ คือวัตถุชนิด BufferedImage ไว้ให้เราใช้งานต่อไปนั่นเอง

```
Follow Me: อ่านไฟล์ภาพเข้ามาในวัตถุ BufferedImage

เราสามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาสร้างเป็นเมธอด main ที่อ่านภาพได้ดังนี้

public static void main(String[] args) {

BufferedImage img = null;

try {

File imgFile = new File("C:/classical_building.png");

img = ImageIO.read(imgFile);
} catch(IOException ex) {

System.err.println("Error loading image");

return;
}

// 

หมายเหตุ ตรงชื่อไฟล์ (สีแดง) ต้องเปลี่ยนไปตามชื่อไฟล์และโฟลเดอร์ที่เราบันทึกไว้จริง

เรื่องควรทำ ลองพิจารณาโค้ดที่ให้ไว้ กับเรื่องน่ารู้ที่เราอ่านมาก่อนหน้า แล้วเชื่อมโยงหน้าที่ของวัตถุ

ต่าง ๆ กับโค้ดให้ได้
```

แต่เดี๋ยวก่อน สิ่งที่เราต้องการคือความกว้างและความสูงของภาพ แบบนี้แสดงว่า งานเรายังไม่เสร็จแน่นอน ว่าแต่เราจะเอาขนาดของภาพมาได้จากไหน? ลองสังเกตดูเรา ก็จะพบว่า สิ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นภาพที่สุดก็น่าจะเป็นตัวแปร img ดังนั้นเราน่าจะอ่าน ขนาดภาพมาจากตัวแปร img นี้ แต่จะเขียนว่าอะไรดี

เรื่องน่ารู้: เอกสารกับการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

BufferedImage เป็นคลาสที่มีประโยชน์มาก มากชนิดที่ว่าจะให้อธิบายให้หมดในวิชา นี้คงยาก เนื่องจากเรายังมีเนื้อหาที่ต้องศึกษาอีกมากยิ่งกว่า แต่ในชีวิตจริง ความรู้ของ เราต้องขยายออกไป หยุดอยู่แค่ในชั้นเรียนไม่ได้ ดังนั้นเราต้องมาดูว่า โดยทั่วไปแล้ว เราจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับความสามารถของคลาสแต่ละอันได้จากไหน

ในกรณีนี้ เป็นคลาสจากไลบรารีมาตรฐานของจาวาเอง เราสามารถดูได้จาก เอกสารที่บริษัท Oracle จัดไว้ให้ได้ (ถ้าเป็นไลบรารีจากองค์กรหรือบุคคลอื่น เราก็ มักจะต้องอ่านจากเอกสารขององค์กรหรือบุคคลนั้น) ซึ่งเอกสารมีอยู่สองกลุ่มหลัก คือ เอกสารสอนให้ความรู้ (Tutorial) และเอกสารอ้างอิง (Reference)

เอกสารสอนให้ความรู้มักจะมีเนื้อหาเป็นการแนะนำอธิบายการใช้งานและ ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้ ซึ่งเราอาจจะไม่ต้องมีความรู้ในเนื้อหานั้นก็อ่านรู้เรื่อง ดูคล้าย หนังสือเรียนในรูปแบบหนึ่ง

แต่เอกสารอ้างอิงของไลบรารีมักจะให้รายละเอียดที่เอาไว้ใช้หาข้อมูลที่ค่อนข้าง เจาะจง และเรามักจะต้องมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับหนึ่งจึงจะอ่านเข้าใจ เอกสารอ้างอิงจะคล้ายกับพจนานุกรม คือเราต้องรู้ภาษาอังกฤษมาก่อน เข้าใจวิธีการ เขียน รู้ว่าคำนาม คำกิริยาคืออะไร ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถใช้พจนานุกรมให้เกิด ประโยชน์ได้เต็มที่ เอกสารอ้างอิงการของไลบรารีก็มักจะเป็นเช่นนั้น

สำหรับเอกสารสอนให้ความรู้จากออราเคิลสามารถเข้าถึงได้ที่<u>ลิงค์น</u>ี้ 1 ส่วน เอกสารอ้างอิงสามารถเข้าถึงได้ที่<u>ลิงค์น</u>ี้ 2

¹ ค้นหาด้วยคำว่า Oracle Java Tutorial

² ค้นหาด้วยคำว่า Java SE API (SE ย่อมาจาก Standard Edition)

เรื่องน่ารู้: API กับรายละเอียดของคลาส BufferedImage

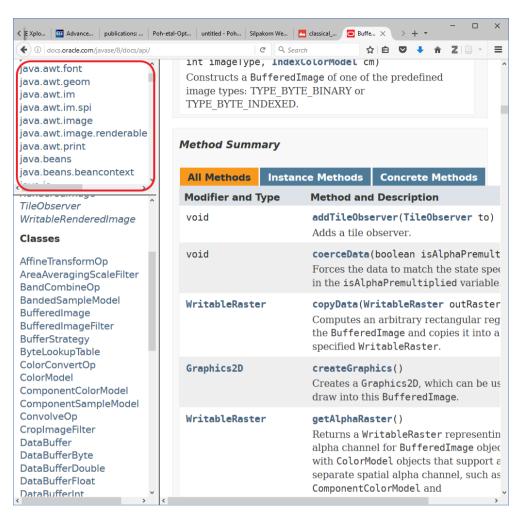
วกกลับมาเรื่องของ BufferedImage ในที่นี้เราจะใช้ความสามารถของมัน รวมถึงคลาสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านส่วนเชื่อมต่อ (interface) ซึ่งส่วนเชื่อมต่อนี้เป็น การเชื่อมต่อผ่านโปรแกรมประยุกต์ ส่วนเชื่อมต่อนี้จึงมีชื่อเรียกในโลกของการเขียน โปรแกรมว่า Application Programming Interface (API) ซึ่งเมื่อเราเปิด <u>ลิงค์เอกสารอ้างอิง</u>แล้ว เราจะพบรายการของแพ็คเกจในจาวาจำนวนมากอยู่ทางมุมบน ซ้าย (รูปที่ 1)

แต่เรารู้ว่าชื่อแพ็คเกจของ BufferedImage คือ java.awt.image (ชื่อ แพ็คเกจในมาตรฐานจาวาจะเป็นตัวพิมพ์เล็ก) เราจึงเลือกเข้าใช้งานลิงค์ของแพ็คเกจ ดังกล่าว

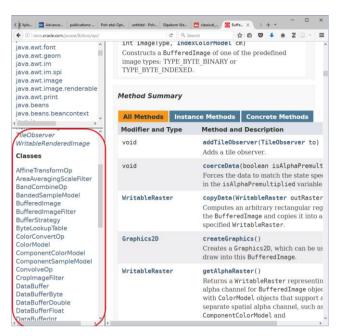
เมื่อเข้าไปแล้ว เราจะเห็นชื่อของคลาสและอินเตอร์เฟซอยู่ทางด้านซ้ายล่างของ จอภาพ (รูปที่ 2) ให้เราเลือกไปที่ BufferedImage เราก็จะเห็นรายละเอียดของคลาส BufferedImage อยู่ทางขวาของเว็บบราวเซอร์ และเนื้อหาที่เราสนใจในที่นี้อยู่ใน ส่วนสรุปเมธอด (Method Summary) ดังแสดงใน รูปที่ 3

ถึงตาของคุณแล้ว: เรียกใช้เมธอดที่เกี่ยวข้องกับงานของเรา

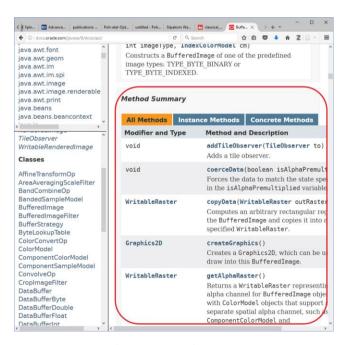
จากส่วนสรุปเมธอดของ BufferedImage ลองค้นหาอะไรที่เกี่ยวกับความกว้าง (width) และความสูง (height) แล้วลองพิจารณาหาทางพิมพ์ค่าความกว้างและ ความสูงออกมาเป็นผลลัพธ์ให้ได้



รูปที่ 1 รายการแพ็คเกจในเอกสารเอพีไอ



รูปที่ 2 รายชื่อคลาสและอินเตอร์เฟซในแพ็คเกจที่เราเลือก



รูปที่ 3 ข้อมูลสรุปเกี่ยวกับเมธอด

2. การอ่านไฟล์รูปภาพเพื่อเก็บไว้ในอาเรย์สองมิติ [PixelReader]

เมื่อทราบความกว้างและความสูงของภาพแล้ว เราต้องการอ่านค่าเฉดเทามาเก็บไว้ ในอาเรย์สองมิติเพื่อความสะดวกในการประมวลผลต่อไป เพื่อความง่ายในการ เรียนรู้พื้นฐาน เราจะใช้<u>ภาพที่มีเพียงสีเทาเพียงสีเดียว</u> และเราจะอ่านค่าเฉดเทา ของพิกเซลในภาพมาเก็บไว้ในอาเรย์ int[][]

โดยเรามีข้อกำหนดเพิ่มเติมด้วยว่า เราจะสร้างเป็นเมธอด loadToArray ซึ่งมี ลายเซ็น (signature) ของเมธอดเป็นดังนี้ int[][] loadToArray(BufferedImage img)

นั่นคือเมธอดนี้จะรับ BufferedImage เป็นอินพุตผ่านพารามิเตอร์ จากนั้นจะ

- (1) อ่านค่าความกว้างและความสูงของ img มาเก็บไว้ในตัวแปร width และ height
- (2) สร้างอาเรย์สองมิติชื่อ arImg ด้วย new int[height][width]
- (3) วนลูปอ่านค่าพิกเซลใน img มาทีละแถวและนำค่าที่ได้ไปใส่ไว้ใน arImg
- (4) คืนค่า (return) arImg มาในฐานะผลลัพธ์ของเมธอด

Follow Me: เข้าถึงค่าพิกเซลผ่าน java.awt.image.Raster

วัตถุจากคลาส Raster เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการอ่านค่าพิกเซลจากภาพ ซึ่ง เราสามารถเรียกใช้วัตถุนี้ได้จากภาพที่อยู่ในรูปแบบ BufferedImage (ในที่นี้ก็คือ img) ซึ่งเราสามารถเขียนในเมธอด loadToArray ว่า

Raster raster = img.getRaster(); [อย่าลืม import คลาสเข้ามาด้วย]

แต่ตัว Raster นี้จะอ่านภาพแบบเฉดเทาหรือภาพสีก็ได้ ซึ่งถ้าจะอ่านภาพสีแบบ RGB ซึ่งมีสามช่องสัญญาณ (channel) Raster ก็จะอ่านมาทีละสามค่า แต่ถ้าเป็นแบบ เฉดเทาซึ่งมีหนึ่งช่องสัญญาณ ก็จะอ่านมาทีละค่า วิธีควบคุมให้ Raster อ่านค่าเฉดเทามาทีละค่าตามที่ควรเป็น ทำได้โดยใช้ที่พัก ข้อมูล (buffer) แบบ int[] ซึ่งมีขนาดหนึ่งช่อง เราสามารถสร้างที่พักข้อมูลได้ใน ลักษณะดังโค้ดข้างล่างนี้

int[] pixelBuffer = new int[1];

ตอนนี้วัตถุ Raster ก็มีแล้ว ที่พักข้อมูลสำหรับอ่านค่าก็มีแล้ว เราสามารถอ่านค่า พิกเซลจากตำแหน่งที่ต้องการได้ สมมติว่าเราต้องการอ่านค่าจากคอลัมน์ที่ 8 แถวที่ 12 เราสามารถเขียนโค้ดในลักษณะดังแสดงข้างล่างนี้ (คอลัมน์และแถวเริ่มนับจาก 0) raster.getPixel(8, 12, pixelBuffer);

เพียงเท่านี้เราก็ได้ค่าพิกเซลที่ต้องการมาเก็บไว้ในที่พักข้อมูล และเราสามารถอ่าน ค่าพิกเซลออกมาจากที่พักข้อมูลได้เหมือนกับการอ่านค่าอาเรย์ทั่วไป และในกรณีของ ปัญหานี้ เราต้องการคัดลอกค่ามาเก็บไว้ที่ arImg สิ่งที่เราควรจะเขียนก็คือ arImg[12][8] = pixelBuffer[0];

เรื่องน่ารู้: ข้อควรระวังในการอ่านค่าและเขียนค่า

สิ่งที่เราจะสับสนเป็นอันดับแรก ๆ มักจะเป็นเรื่องลำดับการบอกตำแหน่ง สังเกตให้ดีว่า ตอนที่เราใช้เมธอด getPixel เราใช้ลำดับเป็นแบบ (x, y) คือคอลัมน์และแถว ตามลำดับ แต่พอเป็นการเขียนค่าในอาเรย์ arImg เราทำเป็น [row][column] ซึ่ง เป็นแถวและคอลัมน์ ตามลำดับ

ถึงตาของคุณแล้ว: อ่านค่าจาก Raster มาทีละพิกเซล และเก็บข้อมูลลงใน arImg ให้ครบถ้วน

ในตัวอย่างที่แล้ว เราอ่านค่าจากตำแหน่งเดียวคือคอลัมน์ 8 และแถว 12 แต่ที่จริง เราต้องอ่านค่าทุกพิกเซลจากแถวที่ 0 ถึง height-1 และจากคอลัมน์ที่ 0 ถึง width-1 ดังนั้นเราต้องตั้งลูปสองชั้นขึ้นมาเพื่อวนอ่านค่าจาก Raster และเขียนค่าลงไปใน อาเรย์ ขอให้ลองใช้โครงสร้างลูปที่ให้ไปนี้ เพื่อดัดแปลงให้โปรแกรมจัดการค่าพิกเซล ให้ครบถ้วน

..... เติมโค้ดสำหรับอ่านขนาดภาพและเตรียมอาเรย์ไว้ที่นี้

Follow Me: ทดสอบว่าโปรแกรมเราทำงานถูกต้องจริงหรือไม่

เมธอด loadToArray ทำให้เราสามารถโหลดรูปภาพมาเก็บไว้ในอาเรย์ ปัญหาคือแล้ว เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเมธอดที่เราเขียนมานั้นทำงานถูกต้องจริง เมื่อเราพบกับเหตุการณ์ เช่นนี้ เราควรจะเริ่มจากสิ่งที่เราทราบว่าคำตอบคืออะไร เช่นในงานนี้ เราจะใช้<u>ภาพที่มี เพียงสีเทาเพียงสีเดียว</u> ซึ่งเราดูค่าเฉดเทาในภาพด้วยโปรแกรม XnView ใเมื่อทราบค่า เฉดเทาแล้ว ให้ลองเรียกใช้ loadToArray และเช็คค่าในอาเรย์ดูว่ามันมีค่าตามที่เรา คาดไว้หรือไม่

ด้วยแนวคิดดังกล่าว เราสามารถเขียนเมธอด main ใหม่ให้เป็นดังข้างล่างนี้

BufferedImage img = null;

try {
 File imgFile = new File("C:/gray.png");
 img = ImageIO.read(imgFile);
} catch(IOException ex) {
 System.err.println("Error loading image");
 return;
}
ImageReading reader = new ImageReading();
int[][] arImg = reader.loadToArray(img);
System.out.println(arImg[0][0]);
จากนั้น ลองสังเกตดูว่าค่าพิกเซลที่พิมพ์ออกมาทางเทอร์มินอลเป็นไปตามที่คาดไว้
หรือไม่ เมื่อผลลัพธ์จากภาพง่าย ๆ นี้ถูกต้องแล้ว ลองทดสอบกับภาพที่ซับซ้อนขึ้นอย่าง

³ เมื่อโหลดภาพใน XnView แล้วให้กด Ctrl+Shift+I (ตัวไอ) เพื่อเรียกดูค่าสีหรือเฉดเทาใน ภาพ หรือไปที่เมนู View->Display Color Information จากนั้นเลื่อนเคอร์เซอร์เมาส์ไป ตำแหน่งที่พิกเซลที่เราต้องการทราบค่า

classical_building ดูอีกครั้ง โดยเลือกตำแหน่งพิกเซลที่สนใจมาหลาย ๆ จุดและ เปรียบเทียบค่าในอาเรย์และค่าที่อ่านได้จาก XnView⁴

เช่น ถ้าจุดแรกเราเลือกตำแหน่งแถวที่ 7 คอลัมน์ที่ 5 ส่วนจุดที่สองเราเลือกแถวที่ 6 คอลัมน์ที่ 2 เราจะทดสอบการพิมพ์ค่าออกมาด้วยคำสั่ง

```
System.out.println(arImg[7][5]);
System.out.println(arImg[6][2]);
```

การทดสอบค่าพิกเซลในตำแหน่งที่สนใจเป็นวิธีที่สำคัญกับปัญหาบางประเภท โดยเฉพาะตอนที่เราพบว่าค่ามันดูผิดไปจากที่ควรเป็นในบางจุด อย่างไรก็ตาม วิธีที่ อาจจะถือว่าง่ายที่สุดสำหรับการทดสอบการอ่านภาพลงในอาเรย์ ก็คือการนำข้อมูลใน อาเรย์นั้นไปบันทึกลงเป็นภาพอีกไฟล์หนึ่ง ถ้าไฟล์ข้อมูลเข้ากับผลลัพธ์เหมือนกันทุก ประการ ก็เรียกได้ว่ามีเหตุให้ควรเชื่อว่าเมธอดของเราทำงานถูกต้องจริง

เรื่องน่ารู้: ในการสร้างอาเรย์เก็บพิกเซล จะเลือกอะไรดีระหว่าง

int[height][width] กับ int[width][height] หรือว่าที่จริงมันเหมือนกัน? ในประเด็นการเก็บข้อมูล การเขียนทั้งสองแบบจะให้ผลเหมือนกัน ทำงานได้ถูกต้องทั้งคู่ อย่างไรก็ตาม เรานิยมจะเก็บแบบใช้แถวเป็นหลัก (row major) เพราะมันสอดคล้อง กับรูปแบบตำแหน่งการเก็บข้อมูลในดิสก์ และอาเรย์สองมิติในจาวา (รวมถึงหลาย ๆ ภาษา) ก็เก็บแบบใช้แถวเป็นหลักคือข้อมูลในแถวเดียวกันจะอยู่ติดกันไปจนจบแถว แล้ว จึงต่อด้วยข้อมูลในแถวอื่น ๆ

นอกจากนี้การเก็บและเข้าถึงข้อมูลแบบใช้แถวเป็นหลัก ยังส่งผลถึงความเร็วใน การประมวลผล อันเป็นผลสืบเนื่องจากลักษณะการทำงานของหน่วยความจำแคช (cache) ในหน่วยประมวลผลกลาง (CPU)

⁴ในขณะที่เรากำลังดูค่าพิกเซลต่าง ๆ โปรแกรม XnView จะแสดงทั้งค่าพิกเซลและ ตำแหน่งพิกเซลมาด้วยกัน ให้เราจำตำแหน่งและค่าพิกเซลไว้ จากนั้นนำตำแหน่งไปใส่ใน โปรแกรมเรา และดูว่าค่าจากอาเรย์ตรงกับค่าพิกเซลที่เราเห็นจาก XnView หรือไม่

ส่วนที่ 2 การเขียนไฟล์ภาพและแก้ไขค่าพิกเซล

3. เขียนไฟล์ภาพ [ImageCopy]

เมื่อประมวลผลภาพเสร็จแล้ว สิ่งที่เรามักจะทำอยู่บ่อย ๆ ก็คือการเขียนภาพนั้นเป็น ไฟล์ผลลัพธ์ ในแบบฝึกหัดนี้เราจะใช้ค่าใน BufferedImage img; จากข้อที่แล้ว ไปเขียนเป็นไฟล์อีกไฟล์หนึ่ง ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้เป็นเหมือนการคัดลอกไฟล์นั่นเอง

Follow Me: ใช้ ImageIO ในการเขียนไฟล์ภาพ

คำว่า IO ย่อมาจาก Input/Output ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการอ่านและเขียน ข้อมูล ตัวคลาส ImageIO ที่เราใช้มาก่อนหน้า ก็มีทั้งความสามารถในการอ่านและเขียน ไฟล์ภาพ ซึ่งกระบวนการทำงานก็คล้ายกับการอ่านภาพ โดยจะเริ่มจากการสร้างวัตถุ File ที่เชื่อมไปยังพาธที่เราต้องการเขียน เช่น D:/myOutputImage.png เป็นต้น จากนั้นก็เรียกเมธอด write ในคลาส ImageIO

ซึ่งหากเรามีตัวแปรชื่อ img ชนิด BufferedImage และเราต้องการเขียน img ลงไปในไฟล์ ใจความของโค้ดก็มีสองบรรทัดดังนี้

```
File file = new File("D:/ myOutputImage.png");
ImageIO.write(img, "png", file);
```

ขอให้สังเกตสังเกตด้วยว่าแม้ชื่อไฟล์ในวัตถุ file จะสื่อว่าเราจะเขียนไฟล์แบบ PNG ถึงกระนั้นเราก็ยังต้องระบุลงในพารามิเตอร์ตัวที่สองว่าจะเขียนไฟล์แบบ PNG ส่วน ถ้าเราต้องการไฟล์รูปแบบอื่นเช่น JPG หรือ GIF เราก็ควรเปลี่ยนพารามิเตอร์ตัวที่สอง ให้เป็น "jpg" หรือ "gif" ตามลำดับ และควรแก้ชื่อไฟล์ใน file ให้สอดคล้อง ด้วย 5

หมายเหตุ เรามีความจำเป็นที่จะต้องจัดการกับ IOException คล้ายกับตอนอ่านไฟล์ ภาพ ขอให้ลองทำจุดนี้ด้วยตนเอง หากยังไม่เข้าใจ ลองวกกลับไปอ่านเนื้อหาตรง Follow Me ของปัญหา ImageReading

⁵รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนไฟล์ภาพ สามารถศึกษาได้จาก https://docs.oracle.com/javase/tutorial/2d/images/saveimage.html

ถึงตาของคุณแล้ว: จงเขียนโปรแกรมอ่านไฟล์รูปภาพจากพาธที่ผู้ใช้ระบุ และเขียน ไฟล์ดังกล่าวออกไปในพาธที่ผู้ใช้ระบุ โดยทำผ่าน ImageIO และ BufferedImage ข้อมูลเข้า

- 1. บรรทัดแรกเป็นสตริงที่ระบุพาธของไฟล์รูปภาพที่เป็นข้อมูลเข้า
- 2. บรรทัดที่สองเป็นสตริงที่ระบุพาธของไฟล์ผลลัพธ์

ผลลัพธ์

ถ้าพาธของไฟล์รูปภาพทั้งข้อมูลเข้าและผลลัพธ์ถูกต้อง โปรแกรมจะต้องสร้างไฟล์ใหม่ที่ พาธของผลลัพธ์ได้ แต่หากพาธของไฟล์ข้อมูลเข้าผิดหรืออ่านรูปไม่สำเร็จ ให้โปรแกรม พิมพ์ข้อความว่า Wrong input และจบการทำงาน แต่หากข้อมูลเข้าถูกต้อง แต่ โปรแกรมไม่สามารถบันทึกไฟล์ผลลัพธ์ได้ ให้พิมพ์ว่า Cannot write file ตัวอย่างข้อมลเข้า

C:/images/castle_building.png
D:/myOutputImage.png

หมายเหตุ คุณสามารถเปลี่ยนพาธของข้อมูลเข้าและผลลัพธ์ให้เหมาะสมได้ และพาธ อาจมีช่องว่าง ดังนั้นเวลาอ่านข้อมูลเข้า ถ้าใช้เมธอด nextLine ในคลาส Scanner จะเป็นวิธีที่ค่อนข้างง่าย

ตัวอย่างผลลัพธ์

- 1. ในกรณีที่อ่านไฟล์ข้อมูลเข้าได้ตามปรกติและโปรแกรมสามารถเขียนไฟล์ผลลัพธ์ได้ คุณควรจะพบไฟล์รูปอยู่พาธในบรรทัดที่สอง
- 2. ถ้าพาธในบรรทัดแรกผิดหรือรูปเสีย โปรแกรมจะพิมพ์ว่า Wrong input และจบการทำงาน
- 3. ถ้าพาธและรูปข้อมูลเข้าไม่มีปัญหา แต่มีปัญหากับพาธผลลัพธ์ (เช่น โฟลเดอร์หรือ โดรฟ์ผิด หรือดิสก์เต็ม เป็นต้น) โปรแกรมจะพิมพ์คำว่า Cannot write file และ จบการทำงาน

หมายเหตุ มีคำแนะนำให้ทางด้านใต้ แต่ขอให้ลองพยายามทำด้วยต้นเองให้ได้ก่อนอ่าน คำแนะนำ

ถึงแม้ว่าจุดประสงค์หลักในข้อ ImageCopy จะถือว่าง่ายและตรงไปตรงมามาก แต่การจะจัดการปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความผิดพลาดในระบบไฟล์เป็นเรื่องที่ต้องคิดสัก หน่อย เวลาที่เราจะพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ เราควรเริ่มจากจุดที่เข้าใจได้ง่ายแล้วขยาย ความสามารถของโปรแกรมให้ครอบคลุมขึ้น

อย่างในข้อนี้ เราควรเริ่มจากกรณีที่พาธข้อมูลเข้าและผลลัพธ์รวมถึงรูปภาพต่างก็ ถูกต้อง และดูว่าโปรแกรมเราทำการสร้างไฟล์ใหม่สำเร็จหรือยัง เมื่อทำสำเร็จแล้วก็ให้ จัดการกรณีที่โปรแกรมมีปัญหาจากตัวของข้อมูลเข้า ดังแสดงให้เห็นถึงการจัดการ IOException ที่จะอธิบายต่อไป

เรื่องน่ารู้: เทคนิคการจัดการ IOException

ในทางภาษา เราสามารถครอบส่วนของการการอ่านและเขียนไฟล์ด้วยบล็อก trycatch เพียงอันเดียว เพราะทั้ง ImageIO.read และ ImageIO.write ต่างก็โยน เหตุการณ์ผิดปรกติชนิด IOException ทั้งคู่

แต่ในทางปฏิบัติ การทำเช่นนั้นจะทำให้แยกแยะได้ยากว่าเหตุการณ์ผิดปรกติที่เกิด ขึ้นมาจากขั้นตอนก่อนอ่านหรือเขียน ดังนั้นการแยกบล็อก try-catch ออกเป็นสอง ชุด โดยชุดแรกครอบคลุมส่วนการอ่าน และอีกชุดครอบคลุมส่วนการเขียนจะทำให้เรา แยกแยะเหตุการณ์ผิดปรกติได้ง่ายขึ้น

ดังนั้นในปัญหานี้ ถ้าการ catch ชุดแรกจะพิมพ์คำว่า Wrong input และสั่ง return เพื่อจบการทำงาน เราจะได้ผลลัพธ์ที่ตรงตามเป้าหมาย ส่วนตรง catch อีก ชุด คาดว่าคุณน่าจะคิดและทดลองทำดูด้วยตัวเองได้แล้ว

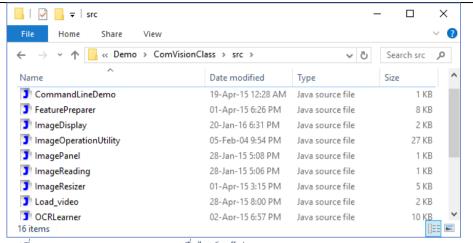
Follow Me: อยากเห็นเหตุการณ์ที่ ImageIO พยายามอ่านไฟล์ที่มีอยู่จริงแต่อ่าน ไม่สำเร็จ บางทีเราอยากจะทดสอบโปรแกรมในตอนที่ ImageIO อ่านข้อมูลไม่สำเร็จ ซึ่งวิธีที่ง่าย ก็คือให้เราเปลี่ยนนามสกุลไฟล์ เช่น ไฟล์ที่มีนามสกุลเป็น .txt .doc ให้กลายเป็น นามสกุลแบบไฟล์ภาพ เช่น .jpg .png แน่นอนว่าเนื้อหาภายในไฟล์มันไม่ใช่รูปภาพ แต่ชื่อไฟล์ดูเหมือนเป็นรูปภาพ เวลาที่ ImageIO พยายามอ่านไฟล์แบบนี้ มันก็จะเกิด เหตุการณ์ผิดปรกติขึ้น

เพื่อเป็นการเรียนรู้ ให้เราสร้างไฟล์ข้อความหรือไฟล์ไมโครซอฟต์เวิร์ดที่ว่างเปล่า ขึ้นมา บันทึกไฟล์ เปลี่ยนนามสกุลให้เป็น jpg แล้วลองให้โปรแกรมอ่านไฟล์นั้น (สำหรับผู้ที่ไม่ทราบวิธีเปลี่ยนนามสกุลไฟล์ ลองอ่านเรื่องน่ารู้อันถัดไปแล้วลองทำตาม)

เรื่องน่ารู้: วิธีเปลี่ยนนามสกุลไฟล์ (บนวินโดวส์)

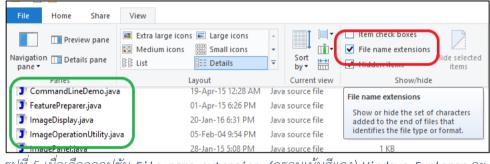
การแก้ไขนามสกุลไฟล์เป็นเรื่องง่าย แต่การตั้งค่าการดูไฟล์ในระบบปฏิบัติการอาจจะทำ ให้มันเป็นเรื่องยาก เช่นในกรณีของระบบปฏิบัติการไมโครซอฟต์วินโดวส์ ไฟล์ที่มี นามสกุลแบบที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย จะไม่ถูกแสดงออกมาใน Windows Explorer 6 เมื่อไม่ถูกแสดงออกมา จะพิมพ์เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นก็ทำไม่ได้ ในกรณีเช่นนี้ เราควรเปลี่ยนการตั้งค่าใน Windows Explorer ให้แสดงนามสกุลไฟล์ทุกอันออกมา ดังแสดงในภาพด้านใต้นี้ 7

⁷ ตัวอย่างวิธีการนี้ ใช้ได้กับ Windows 10 Redstone หากผู้อ่านใช้รุ่นอื่น อาจจะค้นหาจากเว็บว่า windows display file extension in explorer พร้อมบอกชื่อเวอร์ชัน เช่น 7 หรือ 8.1



รูปที่ 4 Windows Explorer แสดงชื่อไฟล์แต่ไม่แสดงนามสกุล

ในรูปที่ 4 เราจะเห็นไฟล์โค้ดจาวาเต็มไปหมด ซึ่งไฟล์พวกนี้มีนามสกุลเป็นแบบ .java ทว่าการแสดงผลในวินโดวส์ตอนนี้จะไม่แสดงนามสกุลไฟล์ที่เป็นที่รู้จัก เราสามารถ เปลี่ยนให้มันแสดงนามสกุลไฟล์ทุกไฟล์ออกมาได้ ด้วยการไปที่เมนู View แล้วเลือก "File name extension" ดังแสดงในรูปที่ 5



รูปที่ 5 เมื่อเลือกออปชัน File name extension (กรอบเน้นสีแดง) Windows Explorer จะ แสดงนามสกุลของไฟล์ให้เราเห็น สังเกตว่าตอนนี้ชื่อไฟล์มี .java ตามมาด้วย (กรอบเน้นสีเขียว)

เมื่อเห็นนามสกุลไฟล์แล้ว เราก็สร้างไฟล์ข้อความหรือไฟล์ไมโครซอฟต์เวิร์ดเปล่า ๆ บันทึกและแก้นามสกุลให้เป็นแบบ jpg แล้วลองให้โปรแกรมเราอ่านไฟล์ jpg นั้น เราก็ จะได้เห็นเหตุการณ์ผิดปรกติที่เกิดขึ้นเพราะ ImageIO ไม่สามารถอ่านไฟล์ภาฟได้ (แม้ ไฟล์ภาพนั้นจะมีอยู่จริง)

เรื่องน่ารู้: ทบทวนเรื่องเมธอดสถิตและการเรียกใช้งาน

เมธอดสถิต (static method) เป็นเมธอดที่เราสามารถเรียกใช้ได้โดยไม่ต้องมีวัตถุ (object) นั่นคือเราสามารถเรียกใช้งานผ่านชื่อคลาสได้เลย ส่วนเมธอดแบบทั่วไป เรา ต้องเรียกผ่านวัตถุ

ถึงแม้เรื่องนี้จะเป็นความรู้พื้นฐานที่เราน่าจะทราบมาก่อนหน้า แต่การทบทวนและ ทำความเข้าใจกับตัวอย่างจริงก็นับว่าดีไม่น้อย เรามาเริ่มจากเมธอดสถิตที่เราใช้มาใน แบบฝึกหัด ซึ่งก็คือ ImageIO.read และ ImageIO.write ซึ่งถ้าเราสังเกต เราจะ พบว่าเราไม่ต้องสร้างวัตถุ ไม่ต้องการตัวแปรชนิด ImageIO แต่เรียกใช้เมธอด read และ write ได้ผ่านชื่อคลาส ImageIO ได้เลย

แต่ในกรณีทั่วไป เมธอดจะไม่เป็นแบบสถิต เพราะเมธอดผูกอยู่กับข้อมูลของวัตถุ โดยตรง เช่น หากเราต้องการทราบความยาวของสตริงในตัวแปร str เราจะเขียนว่า str.length(); เราไม่สามารถเขียนว่า String.length(); ได้ เพราะแบบที่ สองนี้ไม่ได้สื่อความหมายเลยว่าจะหาความยาวของข้อความใด เพราะตัวของคลาสเอง ไม่ได้มีข้อความ แต่เป็นตัววัตถุที่มีข้อความ

วกกลับมาที่ ImageIO.write ซึ่งก็ต้องการข้อมูลภาพสำหรับเขียนลงไฟล์ เหมือนกัน ขอให้สังเกตว่าตัว ImageIO ไม่มีทางมีข้อมูลภาพอยู่แน่ ดังนั้นเราจึงต้องใส่ ตัวแปรวัตถุชนิด BufferedImage เข้าไปในพารามิเตอร์เพื่อเป็นข้อมูลภาพ ดังเห็นได้ จากตัวอย่างที่แสดงไว้ก่อนหน้า

ImageIO.write(img, "png", file);

สุดท้าย หลายคนอาจจะสงสัยว่าแล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าเมธอดไหนเป็นแบบสถิต ซึ่งเรื่องนี้เราสามารถดูได้จากเอกสารเอพีไอ ซึ่งมักค้นได้จากอินเตอร์เน็ต เช่นในทีนี้ถ้า เราค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ ImageIO.write เราก็มักจะมาถึง<u>ลิงค์นี้</u> ตามภาพด้านล่าง

รูปที่ 6 เอกสารเอพีไอแสดงลักษณะของเมธอดอย่างละเอียด รวมถึงเหตุการณ์ผิดปรกติที่อาจถูกโยน ออกมาจากเมธอดด้วย

เจาะลึก: แล้วทำไมเมธอด write ไม่ไปอยู่ใน BufferedImage และไม่ถูกแปลง เป็นเมธอดธรรมดา ทำไมต้องไปอยู่ใน ImageIO และเป็นแบบสถิต

วิธีจัดการข้อมูลนั้นขึ้นอยู่กับมุมมอของผู้ออกแบบเอพีไอ และธรรมชาติของปัญหาที่ ต้องการแก้ไข เพราะหากมองย้อนกลับไปถึงการมาของคลาสต่าง ๆ เราจะพบว่าคลาส BufferedImage มีมาก่อน ImageIO และการจะไปแก้ไขคลาส BufferedImage ให้เขียนไฟล์ภาพออกมาได้หลากหลายรูปแบบ อาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผล กระทบที่ไม่พึงประสงค์ต่อผู้ที่ใช้คลาส BufferedImage

นอกจากนี้ ผู้ออกแบบเอพีไอยังต้องการคลาสที่สามารถเขียนไฟล์จากข้อมูลวัตถุ หลายชนิด ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะ BufferedImage การสร้างคลาสใหม่ที่มุ่งเน้น ความสามารถด้านการอ่านเขียนไฟล์ภาพโดยตรงจะทำให้เอพีไอเรียบง่าย ดูเป็น หมวดหมู่ที่เข้าใจง่าย และใช้งานสะดวกกว่า

4. เปลี่ยนค่าพิกเซลในภาพ [PixelWriter]

การเปลี่ยนค่าพิกเซลในภาพเป็นภารกิจที่ต้องทำเป็นประจำในงานประมวลผลภาพ และการมองเห็นของคอมพิวเตอร์ เพราะงานทั้งสองมักเกี่ยวพันกับการกรองภาพ หรือวาดผลลัพธ์ลงไปในภาพ ในแบบฝึกหัดนี้ เราจะเรียนรู้การพื้นฐานแก้ไขภาพใน ระดับพิกเซล

สิ่งแรกที่เราต้องแยกให้ออกก็คือ ราสเตอร์ (Raster) ที่ใช้ในการอ่านค่าพิกเซล ในภาพ เป็นราสเตอร์ที่อ่านค่าได้อย่างเดียว. ในกรณีที่เราต้องการแก้ไขค่าพิกเซลในภาพ เราจะต้องใช้ราสเตอร์แบบเขียนค่าได้ (WritableRaster). เราไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน คำสั่งในการเรียกใช้ราสเตอร์จาก BufferedImage แต่ประการใด. ขอเพียงแต่เปลี่ยน ชนิดราสเตอร์ให้เป็นแบบเขียนได้ก็เพียงพอแล้ว. ในตัวอย่างนี้ เราสมมติว่าเรามีค่าพิกเซล ของภาพต้นฉบับอยู่ใน pixelArray เรียบร้อยแล้วจากการโหลดภาพสีเทา gray 150 และเราต้องการจะวาดเส้นสีขาวลงไปที่กลางภาพดังแสดงในรูปที่ 7



รูปที่ 7 ภาพสีเทาที่มีเส้นสีขาวตรงกลางภาพ

Follow Me: ใช้ราสเตอร์แบบเขียนได้ในการเปลี่ยนค่าพิกเซล

เราจะเขียนเส้นสีขาวลงไปเป็นเส้นกลางภาพ อันดับแรกเราจะเตรียมราสเตอร์ สำหรับเขียนภาพไว้ก่อน ซึ่งทำได้โดย

WritableRaster wraster = img.getRaster();

อันดับต่อมา เราจะต้องคำนวณเลขแถวที่เป็นตำแหน่งกลางภาพ นั่นคือเราต้องรู้ความสูงของภาพก่อน จากนั้นจึงนำความสูงของภาพไปหารสอง เพื่อให้ได้ตำแหน่งแถวตรงกลางภาพ

```
final int height = img.getHeight();
int middleRow = height / 2;
```

เราพิจารณาได้ว่าสีขาวมีค่าความสว่างที่ 255 และเราใช้กระบวนวิธีอ่านค่าลงในที่ พักข้อมูล (buffer) ในลักษณะเดิม และทำการเขียนสีขาวลงไปในทุกคอลัมน์ เนื่องจากทุกพิกเซลที่จะเขียนลงไปเป็นสีเดียวกัน เราจึงสามารถเตรียมค่าสีขาวลงไปในที่ พักข้อมูลได้ก่อน

```
final int white = 255;
int[] pixelBuffer = new int[1];
pixelBuffer[0] = white;
```

ในโค้ดทางด้านบน ที่จริงเราใส่ค่า 255 ลงไปในที่พักข้อมูลตรง ๆ โดยไม่ต้องผ่าน ตัวแปร white ก็ได้ แต่การใส่ผ่านตัวแปรมันทำให้เห็นเจตนาได้โดยง่ายว่าค่า 255 นี้มี ความหมายคือสีขาว ไม่ได้เป็นอย่างอื่น

สุดท้าย เราจะทำการวนลูปจากคอลัมน์ซ้ายสุด ไปคอลัมน์ขวาสุด (คอลัมน์ที่ ตำแหน่งความกว้าง - 1) โดยวนเพียงแถวเดียวคือแถวหมายเลข middleRow final int width = img.getWidth(); for(int col = 0; col < width; ++col) {

wraster.setPixel(col, middleRow, pixelBuffer);

เอ๊ะ แล้วจะรู้ได้ว่าเราเขียนโปรแกรมวาดเส้นสีขาวถูกต้องแล้ว? ปัญหานี้สามารถ ตอบได้ด้วยการใช้สิ่งที่เรียนมาจากข้อที่แล้ว นั่นก็คือเขียนผลลัพธ์ใน BufferedImage ลงไปในดิสก์ด้วย ImageIO.write นั่นเอง

สรุปขั้นตอนที่ต้องทำในข้อ PixelWriter ก็คือ (1) อ่านภาพสีเทาจากไฟล์ (2) เตรียมราสเตอร์แบบเขียนได้และที่พักข้อมูล (3) ใช้ราสเตอร์เขียนค่าพิกเซลลงไป ใหม่ และ (4) เขียนภาพที่แก้แล้วลงดิสก์

5. กลับดำเป็นขาว กลับขาวเป็นดำ [BrightnessInverse]

ในแบบฝึกหัดที่แล้ว เราได้เรียนรู้การแก้ค่าพิกเซลให้มีค่าความสว่างตามที่ต้องการ ครั้งนี้เราจะลองเอาความรู้มาประยุกต์กับการใช้งานที่มีประโยชน์ในทางปฏิบัติกัน ซึ่งก็คือการกลับความสว่าง ซึ่งมีการใช้ในงานกราฟฟิกทั่วไป งานสร้างอะนิเมชัน หรือภาพยนตร์ เช่นการสร้างภาพที่ดูน่ากลัวหรือแสดงถึงแรงกดดันซึ่งเป็นภาพโทน มีด แท้จริงอาจจะสร้างมาจากภาพโทนสว่างแล้วจึงกลับความสว่างก็เป็นได้ ดังแสดง ในตัวอย่างข้างล่างนี้ [ภาพจากอะนิเมชันเรื่องนารุโตะ]

เนื่องจากมีการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการลงสีในอะนิเมชัน การเปลี่ยนโทนสี เพื่อสะท้อนอารมณ์ตามบทจึงเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถทำได้อย่างมีคุณภาพ อย่างใน กรณีของรูปที่ 8 ภาพโทนสว่างซึ่งอาจจะลงสีง่ายกว่า ตัวละครที่เป็นจุดเด่นในภาพ (คาคาชิ) ซึ่งถูกตรึงไว้มีเครื่องแต่งกายอยู่ในโทนสีปรกติที่ปรากฏในฉากทั่ว ๆ ไปรูปที่ 8 สีเครื่องแต่งกายของตัวละครหลักจะมีสีตามปรกติ แต่ในรูปที่ 9 สีจะถูกกลับขั้ว เพื่อแสดงความน่าสะพรึงกลัวของสิ่งที่ตัวละครกำลังเผชิญอยู่



รูปที่ 8 ภาพโทนสว่างซึ่งอาจจะลงสีง่ายกว่า ตัวละครที่เป็นจุดเด่นในภาพ (คาคาชิ) ซึ่งถูกตรึงไว้มี เครื่องแต่งกายอยู่ในโทนสีปรกติที่ปรากฏในฉากทั่ว ๆ ไป



รูปที่ 9 ภาพหลังจากกลับโทนสีที่ให้บรรยากาศน่าสะพรึงกลัวตามเทคนิคของคาถาที่ใช้โจมตีคาคาชิ

ถึงตาของคุณแล้ว: จงเขียนโปรแกรมอ่านไฟล์รูปภาพจากพาธที่ผู้ใช้ระบุ จากนั้นให้ โปรแกรมกลับค่าความสว่างจากโทนมีดเป็นสว่างและจากโทนสว่างเป็นโทนมีด

การกลับความสว่างนี้มีแนวคิดอยู่ว่า ยิ่งพิกเซลต้นฉบับมีค่าความสว่างมากเท่าใด พิกเซลผลลัพธ์ก็ต้องมีดลงเท่านั้น ในทำนองเดียวกัน ยิ่งพิกเซลต้นฉบับดูมีดมากเท่าใด พิกเซลผลลัพธ์ก็ต้องสว่างมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งกลไกนี้สามารถทำได้โดยการใช้สมการ

output = 255 - input

สังเกตให้ดีว่าหาก input มีความสว่างมาก ค่าของมันก็จะยิ่งสูง ทำให้ค่าของ output ลดลงและดูมึดนั่นเอง

<u>ข้อมูลเข้า</u>

- 1. บรรทัดแรกเป็นสตริงที่ระบุพาธของไฟล์รูปภาพที่เป็นข้อมูลเข้า
- 2. บรรทัดที่สองเป็นสตริงที่ระบุพาธของไฟล์ผลลัพธ์

ผลลัพธ์

เป็นไฟล์ภาพที่กลับความสว่าง

<u>ตัวอย่างข้อมูลเข้า</u>

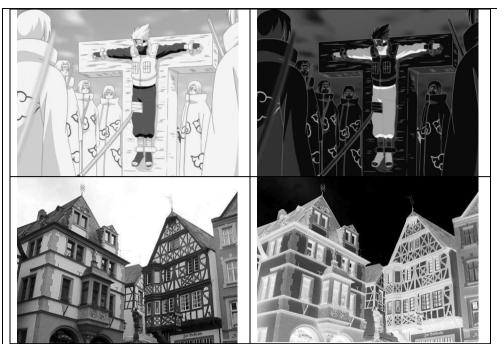
C:/images/castle_building.png

D:/myOutputImage.png

หมายเหตุ ให้ใช้กลไกการจัดการเหตุการณ์ผิดปรกติตามแบบที่เคยใช้ในข้อก่อนหน้าด้วย แล้วก็อย่า hard code พาธไว้ในโปรแกรม ให้รับพาธมาจากอินพุตเก็บไว้ในสตริง แล้วค่อยนำไปเปิดไฟล์ตามพาธที่ได้มา ถ้า hard code ไว้จะโดนตัดคะแนน คำแนะนำ ใน Scanner มีคำสั่ง nextLine() ให้เรียกใช้

ตัวอย่างภาพข้อมูลเข้าและผลลัพธ์

ภาพข้อมูลเข้า	ภาพผลลัพธ์
Silpakorn	Silpakorn



สามารถดาวน์โหลดภาพข้อมูลเข้าได้จากลิงค์ต่อไปนี้ <u>ภาพศิลปากร</u> <u>ภาพคาคาชิกับ</u> <u>กระจกเงาหมื่นบุปผา</u> และ <u>ภาพปราสาทโบราณ</u>